

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/66/2020
Identifikačné číslo spisu: 1112224444
Dátum vydania rozhodnutia: 28.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Lenka Praženková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1112224444.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu PHOENIX Zdravotnícke zásobovanie, a.s., so sídlom v Bratislave, Pribylinská 2/A, IČO: 34 142 941, zastúpenej alianciadvokátov ak, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vlčkova 8/A, proti žalovaným 1/ V. O. O., so sídlom v Z., Y. XX, 2/ B. R. O., so sídlom v Z., Y. XX, obaja zastúpení advokátom Mgr. Matejom Krajčí, PhD., so sídlom v Bratislave, Májkova 1, o zaplatenie 50.975,34 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/229/2017-893 z 5. februára 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/229/2017-893 z 5. februára 2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 35Cb/222/2012-809 z 24. októbra 2016 žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a konštatoval 100%-ný úspech žalovaných v spore.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 135a ods. 1, 3 Obch. zák., § 11 ods. 2, 3, 4 ZKR, § 373 Obch. zák., § 191 ods. 1 a § 218 od. 1 CSP. Za spornú skutočnosť označil, či žalovaným vznikla povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. pred 3.5.2011, a teda či porušením povinnosti podať návrh skôr, im vznikla zodpovednosť za škodu v zmysle ust. § 11 ZKR.

3. Po zhodnotení vykonaných dôkazov mal súd prvej inštancie preukázané, že predbežným správcom konkurzného konania nebol zistený žiadny majetok dlžníka, ktorým by dlžník ukrátil svojich veriteľov v dôsledku odporovateľných právnych úkonov a súd mal za preukázané, že žalobca žiadnu žalobu na určenie neúčinnosti právneho úkonu nepodal. Súd prvej inštancie mal preukázané, že ako vyšetrovateľ tak i správca po dôkladnom oboznámení sa s účtovníctvom úpadcu neboli zistené žiadne právne úkony ukracujúce majetok KOMPLET REAL s.r.o., a teda, že žalovaní v období pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu preukázateľne konali s primeranou obchodnou starostlivosťou, v dobrej viere a v záujme spoločnosti s poukazom na to, že KOMPLET REAL s.r.o. nemá žiadne záväzky voči Sociálnej

poisťovni, zdravotným poisťovniam ani daňovému úradu.

4. Za nesporné súd prvej inštancie považoval to, že spoločnosť KOMPLET REAL s.r.o. evidovala záväzky 30 dní po lehote splatnosti najneskôr k začiatku roku 2009, pričom bral do úvahy skutočnosť, že o oneskorenom splácaní záväzkov spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. sa žalobca musel dozvedieť najneskôr v roku 2008 (splatnosť faktúr - tovarových úverov). Napriek uvedenému zisteniu bolo v nespornom záujme žalobcu udržať podnikanie spoločnosti v chode, čo jednoznačne potvrdil svedok Horsiczová, ktorý uviedol, že záujmom žalobcu bolo pokračovanie v podnikaní. Žalovaný nepodnikol žiadne kroky smerujúce k vymáhaniu splatných pohľadávok naopak zmenil systém dodávok tovaru z tovarových úverov so splatnosťou 5 mesiacov na 3 mesiace, následne na systém 80-90, umožnil KOMPLET REAL s.r.o. splátkový kalendár, čím preukázal, že oneskorené splácanie záväzkov je bežným spôsobom podnikania v oblasti prevádzky lekární a teda sám nepovažoval podnikanie KOMPLET REAL s.r.o. ako podnikanie v úpadku. Súd taktiež nemal preukázané akékoľvek konanie žalovaných počas tvrdeného úpadku, ktorého dôsledkom by bolo obohatenie samotných žalovaných alebo akejkoľvek tretej osoby na úkor žalobcu, z čoho súd odvodil, že žalovaní konali v dobrej viere a v záujme spoločnosti. Rovnako mal žalovanými za preukázané, že v období tvrdeného úpadku spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o., táto znížila svoje záväzky voči žalobcovi zo sumy 98.563,15 eur na sumu 48.427,17 eur, čo súd prvej inštancie označil za vedenie spoločnosti s primeranou odbornou starostlivosťou a pokračovanie v podnikaní po dobe tvrdeného úpadku KOMPLET REAL s.r.o. najmenej do roku 2010 bolo preukázateľne v záujme žalobcu z dôvodu, že aktívnym konaním žalovaných v spoločnosti sa znížila výška jeho pohľadávky o viac ako 50%. Súd prvej inštancie taktiež prisvedčil argumentácii žalovaných ohľadne neunesenia dôkazného bremena žalobcom, ktorý nepreukázal, že by sa včasným podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok KOMPLET REAL s.r.o. zmenilo postavenie žalobcu ako veriteľa a teda, že jeho uspokojenie v rámci skôr podaného návrhu na vyhlásenie konkurzu a teda skôr začatého konkurzného konania malo za následok uspokojenie pohľadávok žalobcu vo výške vyššej ako 50% (zníženie sumy záväzkov pokračovaním v podnikaní). Ak by sa súd stotožnil s tvrdením žalobcu a vychádzal so znaleckého posudku R. N., tak by musel konštatovať, že k 31.12.2008 predstavoval majetok spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. k tomuto dátumu negatívnu hodnotu a teda miera predpokladaného uspokojenia žalobcu v konkurznom konaní vyhlásenom na začiatku konkurzu vyhláseného na základe účtovného majetku KOMPLET REAL s.r.o. by sa blížila k nule.

5. V dôsledku vyššie uvedeného mal súd prvej inštancie za preukázaný nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na podanej žalobe, nakoľko mal za preukázané, že žalobca svojím konaním umožnil spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. podnikáť aj v čase existencie tvrdeného úpadku spoločnosti (posúvaním splatnosti pohľadávok splátkovým kalendárom, zmenou splatnosti nových pohľadávok) a ďalej mal za preukázané tvrdenie žalovaných, že konali s primeranou odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že konajú v najlepšom záujme spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o.. Súd prvej inštancie preto z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcu žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 255 a nasl. zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

6. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 5. februára 2019 sp. zn. 2Cob/229/2017 zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 24. októbra 2016, č. k. 35Cb/222/2012-809, tak že určil, že žalovaní v 1. a v 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 50.975,34 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 50.975,34 eur odo dňa 30.7.2011 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku s odôvodnením, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v zmysle § 11 ods. 4 ZKR a žalovaní nepreukázali, že výška škody bola iná, ako suma pohľadávok žalobcu, ktoré zostali po zrušení konkurzného konania. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalovaným v 1. a 2. rade v plnom rozsahu, s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

7. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací prejednal vec, zopakoval dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise (§ 384 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a napadnutý

rozsudok je potrebné zmeniť, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

8. Za nesprávne skutkové zistenie, ku ktorému dospel súd prvej inštancie, označil odvolací súd to, že podľa súdu prvej inštancie bol na základe návrhu samotnej spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. zo dňa 3.5.2011 na spoločnosť dňa 18.5.2011 vyhlásený konkurz, avšak v danom prípade konkurz vyhlásený nemohol byť, nakoľko dňa 18.5.2011 len začalo konkurzné konanie, ktoré bolo následne pre nedostatok majetku zastavené. Keďže konkurz vôbec vyhlásený nebol, žalobcovi nevznikla ani povinnosť prihlásiť si žalované pohľadávky v rámci konkurzu. Žalobca si uplatnil svoj nárok na súde titulom osobitnej zodpovednosti za škodu, ktorá vznikla porušením povinnosti dlžníka podať návrh na vyhlásenie konkurzu včas v zmysle § 11 ods. 2,4, ZKR, teda je v konaní aktívne legitimovaný.

9. Podľa odvolacieho súdu bolo zo strany žalobcu preukázané, že spoločnosť KOMPLET REAL s.r.o. bola v úpadku z dôvodu platobnej neschopnosti už aspoň odo dňa 3.7.2008, dôkazom čoho sú napr. faktúry žalobcu č. 8029061, č. 8030090, č. 8030127, splatné dňa 3.6.2008, uhradené dňa 9.2.2009, č. 8030865 a 8031374, splatné dňa 4.6.2008, č. 8032041, 8032481 a 80332493, splatné dňa 5.6.2008, fa. č. 8033574 a 8033589, splatné dňa 6.6.2008, všetky uhradené až dňa 9.2.2009, teda až 8 mesiacov po lehote splatnosti. Rovnako i faktúry spoločnosti SYNERGIA, a.s. z r. 2008 splatné v marci, apríli, máji, júli vystavené spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. boli uhrádzané až niekoľko mesiacov po ich splatnosti. Formou úpadku je i platobná neschopnosť, pričom za platobne neschopného sa považuje dlžník vtedy, ak má viac ako jedného veriteľa a viac ako jeden peňažný záväzok 30 dní po lehote splatnosti. V konaní tak bolo preukázané, že spoločnosť KOMPLET REAL s.r.o. bola v úpadku už ku dňu 3.7.2008, návrh na vyhlásenie konkurzu podali žalovaní však až dňa 3.5.2011, t.j. takmer 3 roky po tom, čo spoločnosť KOMPLET REAL s.r.o. bola z dôvodu platobnej neschopnosti v úpadku. Žalovaní tak nekonali s odbornou starostlivosťou, nakoľko návrh na vyhlásenie konkurzu podali až vtedy, keď spoločnosť nemala majetok, a konkurzné konanie bolo preto zastavené. Odborná starostlivosť sa v zmysle § 11 ods. 4 vzťahuje výlučne k podaniu návrhu na vyhlásenie konkurzu. Žalovaní ako konatelia spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. sa museli o úpadku spoločnosti z dôvodu platobnej neschopnosti dozvedieť (alebo pri zachovaní odbornej starostlivosti mali dozvedieť) v momente, keď boli viac ako dve faktúry vystavené žalobcom a viac ako dve faktúry vystavené spoločnosťou SYNERGIA a.s. viac ako 30 dní po lehote splatnosti. Žalovaný v 1. rade pred súdom prvej inštancie uviedol, že o faktúrach po splatnosti sa dozvedel v rámci mesačnej závierky. O hodnote majetku a hodnote jej splatných záväzkov sa štatutárni zástupcovia spoločnosti (žalovaní) mohli dozvedieť najneskôr pri podávaní daňových priznaní za jednotlivé roky. Bolo teda nepochybné, že žalovaní porušili povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu včas, teda nekonali s odbornou starostlivosťou. Podľa odvolacieho súdu za konanie s odbornou starostlivosťou nie je možné považovať znižovanie záväzkov voči žalobcovi (zo sumy 98.563,15 eur na žalovanú sumu), ani skutočnosť, že žalobca akceptoval oneskorené splácanie záväzkov spoločnosťou KOMPLET REAL s.r.o. Uvedené konanie nemá žiaden súvis s úpadkom spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. ako objektívnym stavom ani s porušením povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu včas.

10. Podľa odvolacieho súdu, súd prvej inštancie nesprávne preniesol dôkazné bremeno z povinných osôb (žalovaných) na žalobcu, pretože preukázať inú výšku škody, ako je suma neuspokojených pohľadávok, ktoré zostali z dôvodu zastavenia konkurzného konania pre nedostatok majetku neuhradené, je na dlžníkovi. Žalovaní však v konaní nepreukázali, že podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu včas by výška škody, ktorá vznikla žalobcovi, bola rovnaká alebo nižšia ako škoda, ktorá žalobcovi vznikla tým, že návrh bol podaný až dňa 3. mája 2011, t.j. škoda vo výške 50.975,34 eur. Žalovaní teda v tomto smere neuniesli dôkazné bremeno, inú výšku škody nepreukázali, keďže neoznačili žiadne dôkazné prostriedky ani žiadne dôkazy nenavrhlí vykonať na preukázanie inej výšky, ako je suma pohľadávok žalobcu, ktorá ostala neuspokojená po zastavení konkurzného konania. Práve naopak, žalobca v konaní uniesol dôkazné bremeno, pretože preukázal, že žalovaní porušili svoju povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu včas, keďže tento návrh podali takmer 3 roky po tom, čo bol preukázaný úpadok spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. z dôvodu platobnej neschopnosti. Žalobca preukázal, že konkurzné konanie bolo pre nedostatok majetku zastavené, ako aj vznik škody, ktorá vznikla nezaplatením viac ako

150 splatných faktúr, ktorú ZKR predpokladá vo výške neuspokojených pohľadávok, ktoré zostali po zastavení konkurzného konania. Žalobca ako veriteľ nemal povinnosť v zmysle § 11 ods. 3 ZKR podať návrh na vyhlásenie konkurzu, túto povinnosť mal len dlžník, resp. osoba povinná v mene dlžníka (§ 11 ods. 2 ZKR). Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd tvrdenie žalovaných spočívajúceho v tom, že v období pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu konali s primeranou odbornou starostlivosťou, v dobrej viere a v záujme spoločnosti, považoval za irelevantné.

11. V danej veci bolo preukázané, že spoločnosť KOMPLET REAL s.r.o. mala už v roku 2008 až do 3.5.2011 neustále neuhradené faktúry viac ako 30 dní po lehote splatnosti voči spoločnostiam PHOENIX Zdravotnícke zásobovanie, a.s. a SYNERGIA a.s., teda bola v úpadku, a žalovaní porušili svoju povinnosť podľa § 11 ods. 2 ZoKR. Žalovaní preukázateľne podali návrh na vyhlásenie konkurzu až dňa 3.5.2011, t.j. v čase, keď spoločnosť KOMPLET REAL s.r.o. už bola nemajetná a z tohto dôvodu bolo následne konkurzné konanie zastavené. Z účtovníctva spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. (strana 2 súvahy) vyplýva, že za rok 2009 bol majetok spoločnosti vo výške 158.721,- eur a v zmysle strany 13 poznámok k účtovnej závierke za rok 2009 bola výška záväzkov po lehote splatnosti vo výške 180.265,- eur, teda ku dňu 31.12.2009 bol majetok nižší ako jej záväzky o 21.544,- eur, čo tiež indikuje, že už najneskôr ku dňu 31.12.2009 bola spoločnosť v predlžení (v zmysle § 3 ods. 3 ZoKR). V roku 2010 už bol majetok spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. len vo výške 41.161,- eur a výška záväzkov ku dňu 31.12.2010 predstavovala sumu 177.301,- eur (súvaha a poznámky k účtovnej závierke za r. 2010). Napriek tomu, že spoločnosť bola dlhodobo v úpadku, pokračovala vo svojej činnosti, čo viedlo k postupnému znižovaniu majetku a návrh na vyhlásenie konkurzu bol podaný až vtedy, keď sa spoločnosť zbavila majetku a veritelia už v rámci konkurzu nemohli byť uspokojení.

12. O úrokoch z omeškania rozhodol odvolací súd podľa § 369 ods. 1 ObZ (účinného od 15.1.2009 do 31.1.2013).

13. Proti tomuto rozsudku podali dovolanie žalovaní (ďalej aj „dovolatelia“), z obsahu ktorého vyplýva, že jeho prípustnosť vyvodzujú z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP ako aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

14. Prípustnosť dovolania vidia vo viacnásobnom porušení ustanovenia § 420 písm. f/ CSP v tom, že napadnuté rozhodnutie považujú za nesprávne z dôvodu neprípustnej zmeny právnej kvalifikácie, ktorá sa odklonila od štandardnej judikatúry, ktorá viedla k nedôvodným skutkovým zisteniam, ktoré nemajú oporu v zákone, judikatúre a vykonanom dokazovaní tým, že súd neprejavil svoj právny záver v priebehu odvolacieho konania, neurčil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné či nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná a rovnako neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci a v posúdení otázky dôkazného bremena v súdnom spore.

15. Vo veci posúdenia otázky dôkazného bremena protiprávnosti v súdnom spore dovolatelia vyjadrili názor, podľa ktorého bremeno dokazovania v predmetnom spore nesie poškodený, teda žalobca, ktorý má povinnosť preukázať porušenie právnej povinnosti žalovanými. Teda žalobca mal dokázať, že došlo k skutku, z ktorého sa vyvodzuje zodpovednosť žalovaného, pričom úlohou súdu je posúdiť, či preukázaný skutok je protiprávne konanie alebo nie. V tejto súvislosti dovolatelia vyjadrili názor, že v prípade uplatnenia si náhrady škody voči konateľovi kapitálovej spoločnosti by súd mal primárne skúmať, okrem procesných podmienok, formálne hmotnoprávne podmienky, až potom sekundárne materiálne podmienky, t.j. ak pri predbežnom posúdení veci konštatuje súd absenciu niektorej z formálnych podmienok, tak je na žalobcovi aby preukázal ich splnenie, inak sa ďalšie podmienky nedokazujú. Súd v danom prípade predbežným posúdením veci dňa 11.11.2014 do zápisnice uviedol, že je sporný začiatok úpadku spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o.. Podľa dovolateľov existencia formálnych podmienok uplatnenia náhrady škody a ich preukázanie viazne na žalobcovi, pričom v rámci zachovania princípu právnej istoty má súd povinnosť skúmať či došlo k naplneniu všetkých vyššie uvedených podmienok. Druhohstupňový súd tak mohol učiniť len ak by zopakoval celé dokazovanie sám. Majú za to, že žalobcovi sa nepodarilo preukázať naplnenie základných podmienok pre uplatnenie nároku na náhradu škody podľa § 11 ods. 4 ZKR (vznik škody, protiprávne konanie konateľa, príčinnú

súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním konateľa). Dôvodili tým, že súd prvej inštancie označil začiatok úpadku spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. za sporný z čoho vyplýva, že úlohou žalobcu bolo dokazovať existenciu úpadku vyššie uvedenej spoločnosti a nakoľko neprodukoval ani žiadne nové dôkazy, žalovaným nevznikla povinnosť vyvrátiť existenciu niečoho čo nebolo predložené v rámci súdneho sporu.

16. Výskyt tzv. zmätočnosťnej vady podľa § 420 písm. f/ CSP videli dovolatelia predovšetkým aj v nepreukázaní nespornosti pohľadávok žalobcom, nakoľko daná povinnosť sa výhradne týka žalobcu uplatňujúceho si náhradu škody. Ohľadne uvedeného argumentovali tým, že dlžník nemusí preukazovať existenciu úpadku, pretože ZKR vytvára fikciu úpadku a v prípade podania dlžnickeho návrhu na vyhlásenie konkurzu sa úpadok nepreukazuje a súd ho nemusí skúmať. Ak dlžník disponuje prostriedkami, ktoré umožňujú bez zbytočného odkladu splatné pohľadávky uhradiť, avšak nie je to ochotný urobiť, nie sú splnené podmienky úpadku v zmysle § 1 ods. 2, vety prvej zákona. Uviedol, že ak zákonodarca definoval rozdiel medzi účtovnou formou úpadku a právnou úpravou úpadku, t.j. právnym stavom s ktorým právny poriadok spája určité práva alebo povinnosti, tak určite nemal na mysli stav, ktorý nemôžu subjekty práv a povinností zmeniť napr. po vzájomnej dohode. Je zrejmé, že primárne sa uprednostňuje riešenie formou dohôd, neformálnou reštrukturalizáciou alebo reštrukturalizáciou a až v poslednom rade konkurzom. Teda ak takéto skutočnosti nastali, tak spoločnosť nemohla byť právne v úpadku, ale iba v stave ekonomického oddĺženia niektorou z foriem dvojstranných právnych aktov, ktoré majú za cieľ nie len uspokojenie záväzkov ich splnením ale i hospodárske pokračovanie činnosti dlžníka. Potvrdením existencie neformálnej reštrukturalizácie je napr. splátkový kalendár so zmenenou dobou splatnosti alebo aj fakt, že veriteľ naďalej dodáva tovar alebo služby napriek skutočnosti, že má po splatnosti pohľadávky a vie, že dlžník nie je schopný pohľadávky uhradiť inak ako zo svojej prevádzkovej činnosti. V spojitosti s tým dovolatelia poukázali na výpoveď žalobcu a svedkov, ktorí potvrdili, že spoločnosť KOMPLET REAL s.r.o. viedla s nimi rokovania o splatnosti ich pohľadávok ako aj o tom, že boli informovaní o stave spoločnosti a o uzavretí splátkového kalendára z 30.01.2009 kde posledná splatná pohľadávka bola dňa 31.08.2010. Podľa dovolateľov odvolací súd nepochopiteľne zmenil zistenie súdu prvej inštancie, že sa nepodarilo ustáliť úpadok spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o., na stav kedy definoval, že spoločnosť bola v úpadku formou platobnej neschopnosti najneskôr od 3.07.2008, pričom sa ako žalovaní nemohli proti takémuto postupu a zisteniu reálne brániť alebo v rámci procesnej obrany vyjadriť sa. Bolo poukázané na § 32 ZKR, podľa ktorého pre určenie existencie a výšky pohľadávky sa vyžaduje jej zistenie, z čoho vyplýva predpoklad preukázania jej existencie, výšky a vylúčenie akejkoľvek pochybnosti alebo spornosti pohľadávky odkazujúc aj na § 11 ods. 4 ZKR, podľa ktorého sa za škodu považuje taká pohľadávka, ktorú si môže veriteľ uplatniť v konkurznom konaní pre jej bezspornosť (je spôsobilá pre návrh veriteľa podľa § 12 ods. 2 ZKR). Prezumpcia škody podľa § 11 ods. 4 ZKR sa môže týkať len škody, ktorá bola v konaní preukázaná ako nesporná, t.j. nemôže byť prezumovaná škoda, ktorá spočíva v objeme nesplatených pohľadávok, ktoré sú preukazované len daňovým dokladom (faktúrou), nakoľko táto výška škody nie je reálna, môže byť sporná. Dovolatelia upozornili, že sám žalobca v konaní potvrdil, že ním uplatnené pohľadávky sú sporné, resp. ich výška, nakoľko spoločnosť KOMPLET REAL s.r.o. evidovala vo svojom účtovníctve nesplatené pohľadávky voči žalobcovi po zrušení konkurzu vo výške 48.427,17 eur a žalobca si uplatňuje škodu vo výške 50.975,34 eur. Žalobca podľa dovolateľov nepredložil, nepreukázal v konaní existenciu a vznik pohľadávok, z ktorých titulu si uplatňuje nárok na náhradu škody. V danej súvislosti bolo poukázané aj na obsah spisu konkurzného konania Okresného súdu Bratislava I., č. k. 2K/20/2011, z ktorého vyplynulo, že žalobca si ani jednu zo žalovaných pohľadávok neprihlásil riadne a včas, resp. bol v konaní pasívny, nakoľko ani proti uzneseniu zo dňa 6.07.2011, ktorým súd zastavil konkurzné konanie pre nedostatok majetku, žalobca nepodal odvolanie a ani iným spôsobom právne nekonal. Dovolatelia argumentujú aj tým, že pokiaľ žalobca v postavení veriteľa nemá postavenie konkurzného veriteľa, nemôže sa domáhať nároku na náhradu škody podľa § 11 ods. 4 ZKR (viď rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21CoKR/18/2013, uznesenie zo dňa 14. júla 2009, I. ÚS 198/09). Podľa dovolateľov z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplynulo, že medzi žalobcom a spoločnosťou KOMPLET REAL s.r.o. dochádzalo k rokovaniam o splatnosti pohľadávok a ďalšej vzájomnej spolupráce, pričom súčasťou rokovaní bolo aj riešenie sporných pohľadávok zo záväzkov, najmä tovaru, ktorý nebol zo strany žalobcu dodaný v potrebnej kvalite a kvantite.

17. Dovolatelia namietajú záver odvolacieho súdu, ktorý vyniesol vo veci neunesenia ich dôkazného bremena ohľadne liberačných dôvodov ignorujúc a neprihliadnuc na to, že v predmetnej veci konali s odbornou starostlivosťou najmä vo vzťahu k sporným pohľadávkam, o reálnom znižovaní objemu splatných pohľadávok voči žalobcovi, o konaní v súlade so záujmami spoločnosti a v súlade s rozhodnutiami valného zhromaždenia a len prejudikoval protiprávne konanie len na základe prezumpcie viny, kedy sám určil, že spoločnosť KOMPLET REAL s.r.o. bola v úpadku už ku dňu 3.7.2008. Vykonal tak bez toho, aby určil formu úpadku, finančnú hodnotu majetku (platobná neschopnosť) alebo všeobecnú hodnotu majetku (predĺženie), len sa stotožnil s argumentáciou žalobcu a to zásadne prekvapivým spôsobom. Vzhľadom na to nebolo ani možné ustáliť časový úsek od 14.3.2011 späť k dátumu úpadku spoločnosti. Ohľadne predmetného namietaného dôvodu bolo poukázané na to, že žalobca prestal dodávať tovar spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. v roku 2010, pričom na uvedené nemal žalobca žiadny relevantný dôvod, nakoľko objem záväzkov klesal odkazujúc aj na splátkový kalendár z 30.01.2009 kde posledná splatná pohľadávka bola dňa 31.8.2010, t.j. žalobcovi nevznikla škoda úpadkom spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o., nakoľko v čase úpadku ešte pohľadávky žalobcu neboli splatné, či už podľa nesprávneho právneho názoru odvolacieho súdu (3.8.2008) alebo podľa prezumovaného rozhodnutia konkurzného súdu (uznesenie zo dňa 18.5.2011, sp. zn. 2K/20/2011). Dovolatelia dali do pozornosti, že splatnosť poslednej nesplatennej faktúry je 29.5.2009, pričom podľa názoru žalobcu spoločnosť bola v predĺžení najneskôr 1.12.2009 (neskôr sa zmenil názor ohľadne predĺženia k 31.12.2007) a návrh na vyhlásenie konkurzu mal byť podaný najneskôr 1.1.2010 (31.1.2008), z čoho vyplýva, že v čase údajného relevantného podania návrhu na konkurz by už nebolo zabránilo vzniku škody, resp. ku navýšeniu škody. Žalobca podľa dovolateľov pred súdom nepreukázal, že jeho údajné pohľadávky voči spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. sú nesporné, naopak sám uviedol, že sú sporné a potvrdil rokovania o ich uznaní, novácií a splatnosti za účelom snahy o neformálnu reštrukturalizáciu.

18. Ďalej dovolatelia namietali nerešpektovanie ustanovenia § 181 ods. 2 CSP v tom smere, že súd neprejavil svoj právny záver v priebehu odvolacieho konania, neurčil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné či nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná a rovnako neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. Tiež namietali porušenie ustanovenia § 382 CSP, nakoľko neboli odvolacím súdom vyzvaní aby sa vyjadrili k potrebe použitia iného ustanovenia právneho predpisu ako vec kvalifikoval, resp. použil súd prvej inštancie. Argumentovali tým, že odvolací súd v plnom rozsahu vyhovel právnej argumentácii žalobcu, ktorá do toho dňa nebola podporená žiadnou existujúcou judikatúrou a vyjadril, vyhodnotil diametrálne odlišné skutkové zistenia od súdu prvej inštancie, čím podľa dovolateľov bol zásadne porušený princíp právnej istoty, a to prekvapivým rozhodnutím vo veci. V danej spojitosti poukázali na bod 32. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, z ktorého je podľa nich zrejmé, že odvolací súd nevykonal celé dokazovanie sám ale vykonal len dôkazy, ktoré by mohli smerovať iba k odôvodneniu zmeny rozhodnutia poukazujúc na to, že rozhodol bez pripojenia súvisiaceho konkurzného spisu (sp. zn. 2K/20/2011 Okresného súdu Bratislava I.), t.j. nemohol vedieť prejudikovať úpadok spoločnosti bez oboznámenia sa s obsahom celého konkurzného spisu.

19. Podľa názoru dovolateľov odvolací súd rozhodol v danej veci arbitrárne poukazom na rozpor formálnej logiky a súvislosti s právnou argumentáciou a zistených skutkových okolností v napadnutom rozhodnutí odkazujúc na bod 33. odôvodnenia odvolacieho súdu, z ktorého nie je podľa nich zrejmé súdna subsumpcia pod ustanovenia § 11 ods. 4 ZKR v rozhodnom čase, t.j. v znení účinnom do 1.1.2012. Tiež namietali bod 34. odôvodnenia odvolacieho súdu, z ktorého nie je zrejmé prečo odvolací súd posudzoval povinnosť prihlásiť si žalované pohľadávky do konkurzu, keď mal posudzovať spôsobilosť pohľadávok podľa § 12 ZKR, t.j. zistiť ich existenciu a nespornosť. Ďalej z obsahu celého napadnutého rozhodnutia podľa dovolateľov nie je zrejmé na akých skutkových okolností zistených odvolacím súdom dospel odvolací súd k záveru, že spoločnosť KOMPLET REAL s.r.o. bola v platobnej neschopnosti odo dňa 3.7.2008. Bolo poukázané na nepravdivé uvedenie skutočností ohľadne objemu nesplatených pohľadávok evidovaných v účtovníctve spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o., ktorý bol po skončení konkurzného konania 48.427,17 eur a nie 50.975,34 eur s tým, že splatnosť poslednej splatnej pohľadávky žalobcu (nepreukázaná, nezistená) bola dňa 29.5.2009 posunutá už vyššie spomínaným

splátkovým kalendárom do 31.8.2010. Ďalej bod 49. odôvodnenia odvolacieho súdu považujú za nepreskúmateľný nakoľko neobsahuje odôvodnenie aplikácie § 369 ods. 1 ObZ odo dňa 30.7.2011 do zaplatenia, t.j. odo dňa nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2K/20/2011 zo dňa 4.8.2011, vo vzťahu k výroku napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

20. Uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ dôvodili tým, že podľa neho neboli ešte zodpovedané nasledovné právne otázky a to: 1/ je aktívne legitimovaný v spore o náhrade škody podľa § 11 ods. 4 ZKR (v znení do 1.1.2012), taký veriteľ, ktorý má takú pohľadávku, ktorú si môže veriteľ uplatniť v konkurznom konaní pre jej bezspornosť, resp. ktorá je spôsobilá pre návrh veriteľa podľa § 12 ods. 2 ZKR, t.j. pohľadávka veriteľa, ktorý podáva návrh, a považuje sa za zistenú, ak je uznaná dlžníkom na listine s úradne osvedčeným podpisom dlžníka alebo doložená právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu a dlžník bol na jej plnenie písomne vyzvaný; 2/ Vo vzťahu k hmotnoprávnym kumulatívnym podmienkam uplatnenia si náhrady škody voči konateľom spoločnosti podľa § 11 ods. 4 ZKR (v znení do 1.1.2012), poukázal na to, že je potrebné sa zamerať na zodpovedanie, či škoda vôbec vznikla, výšku škody, protiprávne konanie a príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody, dôkazné bremeno v konaní podľa CSP pred príslušným súdom viazne na žalobcovi alebo žalovanom a 3/ posledná otázka týkajúca sa toho komu vzniká povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu do 30 dní, od kedy sa dozvedel alebo sa pri zachovaní odbornej starostlivosti mohol dozvedieť svojom úpadku?

21. Dovolatelia v rámci podaného dovolania požiadali v zmysle § 444 ods. 1 CSP o odklad vykonateľnosti dovolaní napadnutého rozsudku z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Za dôvody hodné osobitného zreteľa považujú závažné procesné pochybenia odvolacieho súdu namietané podľa § 420 písm. f/ CSP naplnené neprípustnou zmenou právnej kvalifikácie, ktorá sa odklonila od štandardnej judikatúry, ktorá viedla k nedôvodným skutkovým zisteniam.

22. Na základe vyššie uvedeného dovolateľa navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnili náhradu trov dovolacieho konania.

23. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje s rozhodnutím odvolacieho súdu a preto žiadal dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť. Uviedol, že dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

24. Dovolatelia vzhľadom na podané vyjadrenie žalobcu zotrvali na svojich doterajších vyjadreniach.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

26. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

27. Podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

28. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby

(okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

29. Dovolatelia v dovolaní ako dôvod, z ktorého vyvodzujú jeho prípustnosť, uvádzajú ustanovenie § 420 písm. f/ CSP, keď v dovolaní poukazujú na vady odôvodnenia napadnutého rozsudku a uvádzajú, že právne závery odvolacieho súdu, sú tak zmätočné, že sú dôvodom pre zrušenie napadnutého rozsudku.

30. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Pritom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

31. Najvyšší súd k dovolacej námietke dovolateľov spočívajúcej v nerešpektovaní ustanovenia § 181 ods. 2 CSP uvádza, že cieľom predmetného ustanovenia je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho cieľom je zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv. Striktné nedodržanie postupu podľa ust. § 181 ods. 2 CSP (predtým § 118 ods. 2 OSP) zo strany súdu (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov možno považovať za zhodné a ktoré zostali sporné, ktoré dôkazy súd vykoná a ktoré nevykoná, ako aj neuvedenie predbežného právneho posúdenia veci súdom) má za následok tzv. inú vadu konania, avšak nezakladá to vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Ak totiž predseda senátu toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia účastníka konania z jeho procesných práv, ktoré mu Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie tohto ustanovenia žiadnym spôsobom nediskvalifikuje účastníka napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a podobne. V zmysle judikatúry ÚS SR (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) sú právny názor a hodnotiace úsudky súdu vlastné až samotnému rozhodnutiu vo veci, nie však postupu v zmysle ust. § 118 ods. 2 OSP (porovnaj aj uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/3/2016 z 22. marca 2017, sp. zn. 5Cdo/211/2013 z 13. mája 2014). Zároveň je potrebné zdôrazniť, že súd rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu (§ 215 ods. 1 CSP), berie do úvahy iba skutočnosti, ktoré vyšli najavo počas konania (čl. 11 ods. 4 CSP) a pri zisťovaní skutkového stavu vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti (§ 186 ods. 2 CSP). Pri výkone spravodlivosti súd nesmie byť obmedzovaný tak pôvodnými predbežnými závermi o skutkovej stránke veci, ako ani prípadným vlastným predbežným právnym posúdením. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolatelia neodôvodnene namietali, že nedodržaním procesného postupu podľa ust. § 181 ods. 2 CSP bolo porušené ich právo na spravodlivý proces.

32. Podľa dovolateľov odvolací súd nepostupoval podľa § 382 CSP, podľa ktorého ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Dovolací súd uvádza, že táto námietka je neopodstatnená, nakoľko zákonné podmienky na použitie § 382 CSP neboli dané. Predmetom sporu bol nárok titulom objektívnej zodpovednosti žalovaných ako konateľov spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. za škodu v žalovanej výške spôsobenej žalobcovi, pričom súd prvej inštancie na danú vec aplikoval ustanovenie § 11 ods. 2,3, 4 ZKR. Z obsahu spisu, ani z rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že by uplatnený nárok

posudzoval použitím úplne iného predpisu alebo podľa iného ustanovenia ZKR. V tomto smere k naplneniu vady spravodlivého procesu podľa § 420 písm. f) CSP odvolacím súdom nedošlo.

33. K namietanej vade zmätočnosti pre nedostatočnú odôvodnenosť rozhodnutí vo veci konajúcich všeobecných súdov dovolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko R 2/2016. Právna veta tohto stanoviska znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu stanoviska najvyššieho súdu nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne (k tomu pozri napr. rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo 2/2016 z 11. apríla 2017).

34. Uplatnenie druhej vety stanoviska najvyššieho súdu, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety, sa týka výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov. O takýto prípad podľa názoru najvyššieho súdu ide aj v prejednávanej veci.

35. Podľa § 383 ods. 2 CSP v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

36. Dovolací súd dal za pravdu dovolateľom, ktorí označili odôvodnenie odvolacieho súdu, za natoľko rozporné, neobsahujúce vysvetlenie všetkých relevantných skutočností, že zakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Odvolací súd v bode 40. odôvodnenia svojho rozsudku konštatoval, že zo strany žalobcu bolo preukázané, že spoločnosť KOMPLET REAL s.r.o. bola v úpadku z dôvodu platobnej neschopnosti už aspoň dňa 3.7.2008 odvolávajúc sa na faktúry žalobcu (dátumy splatnosti vid' v danom bode odôvodnenia), pričom vôbec neprihliadol na uzatvorený splátkový kalendár z 30.1.2009, z ktorého vyplýva, že posledná splatná pohľadávka žalobcu bola dňa 31.8.2010, ktorej splatnosť bola posunutá práve vyššie uvedeným splátkovým kalendárom. Súd prvej inštancie ohľadne daného dospel k rozdielnemu skutkovému zisteniu. Dané vyvoláva pochybnosť o vyslovenom závere o určení úpadku spoločnosti KOMPLET REAL s.r.o. formou platobnej neschopnosti ku konkrétnemu dátumu - 3.7.2008. Odvolací súd ohľadne tohto posúdenia nevykonal dostačujúce dokazovanie, riadne neodôvodnil svoje odlišné skutkové zistenie vo vyššie uvedenej veci (určenie okamihu vzniku úpadku vo forme platobnej neschopnosti, od ktorého sa odvíja povinnosť podať návrh na začatie konkurzného konania v zmysle § 11 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii), a ani neuviedol, ktoré splatné aspoň dve pohľadávky (pri zohľadnení splátkového kalendára), aspoň dvoch veriteľov boli ku konkrétnemu dátumu neuhradené po uplynutí lehoty splatnosti. Pri hodnotení úpadku vo forme platobnej neschopnosti podľa § 3 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom do 1.1.2012 je potrebné vyžadovať meškanie s plnením finančného záväzku viac ako 30 dní voči každému veriteľovi (viac ako jednému, t.j. aspoň voči dvom veriteľom). K uvedenému ešte treba podotknúť, že vyhláška MSSR č. 643/2005 Z.z. na účely platobnej neschopnosti nepovažuje za peňažný záväzok taký záväzok, ktorý je síce 30 dní po lehote splatnosti, avšak o tomto záväzku vedie dlžník a veriteľ rokovania o zmene jeho splatnosti a veriteľ také rokovania má záujem viesť. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie rozhodol tak, že žalobe žalobcov vyhovel, bolo jeho úlohou dostatočne ozrejmiť v odôvodnení skutkové okolnosti pre priznanie nároku, vykonať k ich zisteniu potrebné dokazovanie (ak sa odchyľuje od skutkových zistení súdu prvej inštancie), tieto dôkazy vyhodnotiť a vec právne posúdiť tak, aby všetky relevantné skutočnosti potrebné pre priznanie nároku žalobcu na náhradu škody voči žalovaným podľa § 11 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom ku dňu vzniku povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu (podľa § 11 ods. 2 v spojení s § 3 v znení účinnom do 1.1.2012) pre úpadok vo forme platobnej neschopnosti, boli v rozhodnutí zrozumiteľne vysvetlené. Vychádzajúc zo ZKR týmito relevantnými skutočnosťami sú

skutočnosti odôvodňujúce naplnenie všetkých predpokladov pre vyvodenie zodpovednosti osôb, ktoré sú povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu v mene dlžníka, a to porušenie povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu včas, vznik škody, príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu a skončenie konkurzného konania určeným spôsobom, t.j. zrušením konkurzu alebo zastavením konkurzného konania pre nedostatok majetku. Okamih vzniku úpadku vo forme platobnej neschopnosti je dôležitý pre posúdenie začatia plynutia lehoty na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu pre úpadok, teda pre posúdenie porušenia povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu včas, pričom je rozhodujúce posúdiť kedy sa o stave platobnej neschopnosti dlžníka povinné osoby dozvedeli, resp. pri vynaložení odbornej starostlivosti mohli dozvedieť (§ 11 ods. 2 v znení účinnom do 1.1.2012). Z uvedených zistení možno následne vyvodit' záver, či povinnosť podať návrh na začatie konkurzného konania osoby, ktoré sú povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu v mene dlžníka, túto povinnosť splnili včas alebo nie, a zároveň, ak povinné osoby podali návrh na vyhlásenie konkurzu oneskorene, či bol konkurz zrušený alebo konanie zastavené pre nedostatok majetku (v danom prípade bolo konkurzné konanie zastavené pre nedostatok majetku, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.7.2011). Dôkazné bremeno o tom, že škoda v dôsledku včasného nepodania návrhu na vyhlásenie konkurzu vznikla je na veriteľovi - v tomto prípade na žalobcoch. Zákon v tomto prípade zodpovednosti predpokladá, že škoda vznikla vo výške neuspokojenej pohľadávky. Pokiaľ však oprávnenosť veriteľovej pohľadávky nebola zistená postupom podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii (ako to bolo aj v tomto prípade, keďže k vyhláseniu konkurzu vôbec nedošlo a veriteľ tak ani nemal povinnosť prihlasovať pohľadávky a ani nie je možné ich pokladať za zistené v zmysle ZKR) oprávnenosť svojej pohľadávky musí veriteľ preukázať iným spôsobom. V tomto smere na ňom spočíva dôkazné bremeno, s čím sa odvolací súd správne nevysporiadal. Iná situácia by bola, ak by k vyhláseniu konkurzu bolo došlo a pohľadávky veriteľov by boli zistené - v takom prípade by veriteľ v tomto konaní len preukazoval, že pohľadávku uplatnil včas a riadne, a že bola zistená. Dovolacia námietka žalovaných, ktorou poukázali na nepreukázanie nespornosti pohľadávok, a teda v konečnom dôsledku v tomto prípade na nedostatočné preukázanie výšky škody, je preto dôvodná. Odvolací súd tejto otázke pozornosť riadne nevenoval. Je však pravdou, že na strane žalovaných je dôkazné bremeno opaku, t.j., že veriteľovi v dôsledku včasného nepodania návrhu na vyhlásenie konkurzu škoda nevznikla vo výške nezaplatenej pohľadávky (tu ide o príčinnú súvislosť) alebo, že mu vznikla iná škoda. Ako už bolo uvedené výšku škody zákon predpokladá a určuje ju vo výške neuspokojených pohľadávok (buď zistených podľa ZKR alebo u ktorých je oprávnenosť veriteľom preukázaná iným spôsobom). V prípade zodpovednosti osôb oprávnených, a zároveň povinných, konať v mene dlžníka ide o objektívnu zodpovednosť, ktorej sa povinný zbaví, ak preukáže, že aj keď nepodal návrh na vyhlásenie konkurzu včas, konal s odbornou starostlivosťou. K tvrdeniam žalovaných o ich konaní s odbornou starostlivosťou však odvolací súd nezaujal v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočné a presvedčivé stanovisko. Záver odvolacieho súdu, že práve pre porušenie povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu včas svedčí o tom, že žalovaní nekonali s odbornou starostlivosťou, nezodpovedá zmyslu tohto liberálneho dôvodu. Povinné osoby sa môžu zbaviť tejto zodpovednosti, pokiaľ preukážu, že neporušili povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu alebo, že konali s odbornou starostlivosťou. V takom prípade povinná osoba (myslí sa osoba, ktorá bola povinná podať návrh na vyhlásenie konkurzu) musí preukázať, že aj keby bol včas podaný návrh na vyhlásenie konkurzu, uspokojenie veriteľov by bolo rovnaké alebo by síce bolo vyššie, ale nie v plnom rozsahu pohľadávky.

37. So zreteľom na uvedené odvolací súd v odôvodnení jeho rozhodnutia nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva žalovaných na súdnu ochranu, keďže odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nemožno považovať za uspokojujúce. Postupom súdu teda došlo k vađe v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ktorá zakladá porušenie práva žalovaných na spravodlivý súdny proces. Dovolací súd preto rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu podľa § 450 CSP na ďalšie konanie, v ktorom sa vysporiada s vytýkanými vadami, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s § 220 ods. 2 CSP. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Vzhľadom na zrušenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd nerozhodoval o podanom návrhu žalovaných na odklad vykonateľnosti.

38. Vzhľadom na zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (ktoré zakladá prípustnosť a aj dôvodnosť dovolania), dovolací súd sa už ďalej nezaoberal skúmaním prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, keďže preskúmanie právneho posúdenia veci odvolacím súdom nie je ani možné, nakoľko odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu neobsahuje žiadny relevantný právny záver, ktorého správnosť alebo nesprávnosť by mohol dovolací súd v tomto štádiu dovolacieho konania (vady odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) preskúmať.

39. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.